

osnaživanje OCD-ova na području Istarske županije

GDPR U RADU UDRUGA

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Organizaciju radionice je sufinancirala Europska unija u okviru Operativnog programa: Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. iz Europskog socijalnog fonda u iznosu od 437.194,00 HRK(371.615,53 HRK iz proračuna EU + 65.579,21 HRK iz državnog proračuna). Kodni broj projekta: UP.04.2.1.11.0244
Sadržaj prezentacije isključiva je odgovornost Udruge Institut Pula

Što je GDPR

- Opća uredba o zaštiti podataka (na engleskom General Data Protection Regulation) - zakon o zaštiti privatnosti i osobnih podataka
- U svibnju 2018. nastupile su promjene vezano za zaštitu podataka i privatnosti > započela je primjena Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta na teritoriju cijele Unije.
- Za razliku od direktiva EU-a, uredbе se ne moraju naknadno ratificirati u parlamentu, ali je Hrvatski sabor donio 27.4.2018. Odluku o proglašenju Zakona o provedbi opće uredbе o zaštiti podataka.

Svrha GDPR-a

- Svrha Uredbe je bolji nadzor nad obradom i (zlo)upotrebom podataka korisnika različitih usluga.
- Ujedno se regulira konkurentska prednost organizacija koje barataju privatnim podacima korisnika, posebice u online okruženju.
- GDPR je posebno koristan u svijetu „big data“ analitike, gdje na svakodnevnoj razini (nesvjesno) dajemo svoje podatke različitim organizacijama (*kolačići – cookies*)
- Time su uvjeti za obradu, pohranu i prijenos osobnih podataka **ZNATNO POSTROŽENI**, odnosno privatnost podataka je poboljšana.

Na koga se odnosi GDPR

- GDPR utječe na sve organizacije koje pohranjuju ili obrađuju osobne podatke EU građana, čak i ako ne posluju na teritoriju Europske unije.
- To vrijedi i za razne udruge i nevladine organizacije koje obrađuju podatke EU rezidenata.

Čiji se podaci štite?

- Prema Općoj uredbi o zaštiti podataka, **ispitanik** je fizička osoba čiji se identitet može utvrditi izravno ili neizravno, posebno na osnovi jednog ili više obilježja specifičnih za njegov fizički, psihološki, mentalni, gospodarski, kulturni ili socijalni identitet.
- Identitet pojedinca znači njegovu istovjetnost koja se na osnovi oznaka koje ga karakteriziraju (dob, spol, rasa) izdvaja od ostalih građana. Identitet se najčešće utvrđuje uvidom u javne isprave, ali se može obaviti i na drugi način. Tako primjerice oznaka fizičke osobe je ime i prezime, a njezin se identitet utvrđuje npr. uvidom u osobnu iskaznicu ili putovnicu.

Podaci koji podliježu GDPR

- osnovni podaci – ime i prezime, broj osobne iskaznice, lokacijski podaci
- podaci s kreditnih kartica
- zdravstveni karton (invalidnost, povijest bolesti i sl.)
- biometrijski podaci (sken rožnice, otisci prsta itd.)
- genetski podaci (DNA i sl.)
- vjerska i filozofska uvjerenja
- etnička pripadnost
- ekonomsko stanje
- članstvo u sindikatu
- seksualna orijentacija i spolni život
- itd.

Načela GDPR-a

- podaci se smiju obrađivati samo na valjanoj zakonskoj osnovi, na pošten i prema ispitaniku transparentan način
- obavezno navođenje svih svrha obrade u koje se podaci prikupljaju
- prikupljati smijete samo podatke koji su relevantni i potrebni za ispunjavanje svrhe u koju se obrađuju
- podaci trebaju biti točni i ažurirani
- podatke ne smijete pohranjivati duže od razdoblja potrebnog za ispunjavanje svrhe u koju su prikupljeni
- dužni ste osobne podatke zaštititi od nezakonite i nedozvoljene obrade, slučajnog gubitka ili uništenja
- morate biti u stanju dokazati usklađenost s gore navedenim načelima

Primjena GDPR-a

Korisnike morate na vrijeme informirati o njihovim pravima i načinu na koji ih mogu ostvariti. Npr. na webu udruge u tu je svrhu potrebno:

- U izjavi o privatnosti temeljito navesti sva prava koja ispitanicima pripadaju
- izjavu o privatnosti smjestiti na vidljivo mjesto na web-stranici
- izjavu napisati jednostavnim i lako razumljivim jezikom
- prevesti izjavu na sve jezike na kojima poslujete
- upoznati ih s izjavom o kolačićima.

Postupanje s privolom

Ako obradu temeljite na privoli, dužni ste učiniti sljedeće:

- ispitaniku pružiti izjavu o privoli prilikom prikupljanja podataka
- zahtijevati privolu za korištenje podataka (potpis, označavanje potvrdnog okvira i sl.)
- omogućiti povlačenje privole na jednostavan način
- tražiti izričitu privolu ako prikupljate posebne kategorije osobnih podataka

Brisanje podataka

- Korisnici vam mogu uputiti zahtjev za brisanjem ili izmjenom svojih podataka koje su prethodno podijelili.
- Svaki zahtjev za brisanjem, ispravkom ili prestankom obrade podataka morate proslijediti trećim stranama s kojima ste podijelili te podatke, kako bi i oni mogli postupiti prema zahtjevu.

Interni postupci i propisi

- Implementirati / analizirati postojeće mjere zaštite podataka.
- Strogo kontrolirati pristup podacima korisnika.
- Redovito brisati podatke koji više nisu potrebni ili relevantni.
- Provjeriti postojeće dokumente i ugovore koji uključuju porabu i dijeljenje osobnih podataka.
- Analizirati unutarnje politike i izjave o privatnosti.
- Dokumentirati procedure za rješavanje zahtjeva korisnika.
- Imati adekvatan Pravilnik o zaštiti osobnih podataka >>>>

Pravilnik o zaštiti osobnih podataka

- Definira opseg prikupljanja osobnih podataka
- Definira proces i svrhu obrade osobnih podataka
- Definira legitimni interes za obradu osobnih podataka
- Definira postupak procjene utjecaja na zaštitu osobnih podataka
- Definira način čuvanja i raspolaganja podacima
- Definira ostvarivanje prava korisnika udruge (ispitanika)

Mjere u slučaju kršenja GDPR

- upozorenja
- opomene
- zabrane obrade
- novčane kazne

U RH nadležna **Agencija za zaštitu osobnih podataka (AZOP)**.

>> početkom 2022. odredila je dvije novčane kazne ukupnog iznosa od 2,18 milijuna kuna zbog propusta u zaštiti osobnih podataka, a većina tog iznosa ili 2,15 milijuna kuna odnosi se na kaznu "voditelju obrade-pružatelju telekomunikacijskih usluga"

Rasprava na teme:

- Primjena GDPR-a u vašim udrugama – kako je izgledala prilagodba ?
- Tko je u vašoj udruzi zadužen za praćenje primjene Pravilnika ?
- Jeste li se susreli sa situacijom kada je zbog odbijanja davanja osobnih podataka bilo nemoguće pružiti uslugu korisniku ?